

Synpunkter på planerad radiomast på fastigheten Fågelvik 1:207

Innehåll

Synpunkter på planerad radiomast på fastigheten Fågelvik 1:207	1
Bakgrund	2
Samhällsnytta eller privatintresse?	3
Strålningen och dess hälsoeffekter	4
Försiktighetsprincipen förklaring.....	5
En utblick i Europa och världen.	6
Barnen och Säkerhet	7
Sammanfattningsvis faller det ner på följande.	8
Slutord	9
Bilaga: Bild på tänkt placering med förtydliganden	10

Bakgrund

I oktober -14 kom det till Fågelvikshöjdens Samfällighetsförenings kännedom att Net4Mobility (Tele2/Telenor) planerade en ny radiomast på föreningens mark (Fågelvik 1:338).

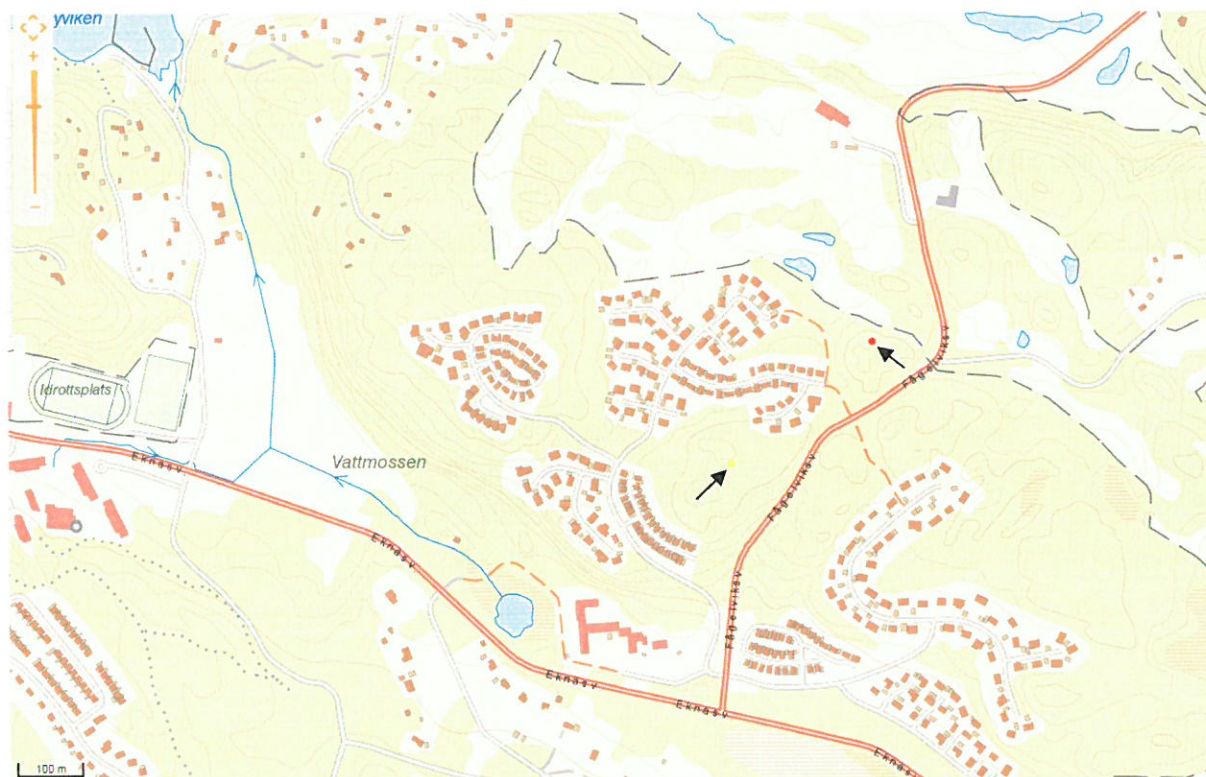
Ett informationsmöte med representanter för Tele2 samt Net4Mobility hölls på sommaren -15, och motståndet från de boende var kompakt.

Net4Mobility samt Tele2 hävdade att den föreslagna platsen var den enda möjliga och framhöll att de kunde tilltvinga sig tillträde om vi inte accepterade "- men då blir det till en lägre ersättning." Informationsmötet präglades av upplevd nonchalans från Tele2/Net4Mobility's sida.

Vid föreningens årsmöte november -15 var det planerat en omröstning i frågan.

Dock meddelade Net4Mobility att platsen inte längre var aktuell, och att man planerat att placera masten på en annan plats (ej längre på föreningens mark).

Karta saxad från Värmdö Kommuns webbkarta över området med platserna ungefärligen markerade

Den gula markeringen visar ungefärligen den initialt tänkta placeringen på föreningens mark. Den röda markeringen visar ungefärligen den nu tänkta placeringen invid bostadsområdet.

Samhällsnytta eller privatintresse?

I Värmdö kommuns Policy för 3G utbyggnad daterad 2002-11-20¹ står att läsa att utbyggnaden av 3G nätet är av nationellt intresse.

Vi har ej funnit något senare daterat dokument som refererar till 4G utbyggnad som det rör sig om i detta fall, utan antar att ovan nämnda 3G policy är den som man fortfarande lutar sig emot och applicerar även i 4G fallet.

Det vi hävdar i detta fall är att det inte föreligger någon samhällsnytta utan att den enda drivkraften som finns är Net4Mobilitys/Tele2/Telenors önskan att tjäna pengar.

Orsaken till denna utbyggnad av 2G/4G är inte att man måste för att kunna erbjuda tal-tjänster (telefoni) vilket självfallet är kritiskt för att medborgarna ska kunna kommunicera.

Täckningen och framkomligheten med nuvarande master/basstationer är fullgod (detta kan vi bekräfta som Tele2 kunder).

Dessutom är ju som bekant nödtrafik (SOS) oberoende av ditt abonnemang och termineras i tillgängligt nät oavsett.

Nej, orsaken är istället den pågående utbyggnaden av Fiber för bredband och detta teknikskifte. Vårt område är redan klart med en penetration av 84% (210 av 250st) av fastigheterna som anslutit fiber.

Denna utbyggnad med olika aktörer fortsätter nu i omkringliggande områden, och här finner vi också anledningen.

Tele2 levererar inte sina tjänster på fiber, och ser att deras marknadsandelar inom bredbandstjänster i Värmdö kommun kommer att minska.

Därför är det för Tele2 av största vikt att genomföra 4G utbyggnaden snabbt i hopp om att kunna konkurrera med de andra leverantörerna.

Dessutom bedömer vi att placeringen är vald av Net4Mobility för att på ett enkelt (billigt) sätt kunna ansluta mobilbasen via det nu tillgängliga fibernätet tillsammans med enkel fysiskt access och tillgång till kraft etc.

Det vi då undrar är varför de boende i Fågelvik skall tvingas acceptera att få en 48m hög mobilmast utplacerad i vår direkta närhet när syftet inte kan ses som ett allmänintresse?

¹ <http://www.varmdo.se/download/18.cd2d5fa14102cb73ad10f8/1379341694467/3G-policy.pdf>

Strålningen och dess hälsoeffekter

Den nu planerade placeringen på barnens lekberg mellan lekplatsen och pulkabacken är omedelbart invid bostadsområdet där ett stort antal barnfamiljer lever.

Vi vet att strålsäkerhetsmyndighetens utredningar hitintills inte påvisat skadliga effekter, men å andra sidan var det inte farligt att röka tobak på 1960-talet, Neurosedyn var ett säkert sömnmedel, Asbest var ett fint byggmateriel, DDT var bra som insektsgift och Rhoca-Gil var perfekt att täta tunnlar med.

Men motsatsen, att strålningen skulle vara ofarlig är inte heller bevisat.

Precis därför skall försiktighetsprincipen efterlevas.

Försiktighetsprincipen man talar om i kommunens 3G policy skall ges stor vikt vid prövningen av placeringen, och vi hänvisar även till Strålsäkerhetsmyndighetens skrivningar kring detta².

"Strålsäkerhetsmyndigheten tillämpar den s k försiktighetsprincipen när den tillgängliga vetenskapliga kunskapen är otillräcklig för att säkert kunna dra en säker slutsats om en möjlig miljö- eller hälsorisk föreligger vid vissa verksamheter. Principen innebär att onödig exponering för strålning ska begränsas om det kan ske till rimliga kostnader och konsekvenser."
(rimliga kostnader och konsekvenser i fallet där allmännyttan saknas och för det privata bolaget?..)

Inom EU tittar man på detta, och konstaterar bl.a om Försiktighetsprincipen att:

"There are many examples of the failure to use the precautionary principle in the past, which have resulted in serious and often irreversible damage to health and environments. Appropriate, precautionary and proportionate actions taken now to avoid plausible and potentially serious threats to health from EMF are likely to be seen as prudent and wise from future perspectives. We must remember that precaution is one of the principles of EU environmental policy," says Professor Jacqueline McGlade, Executive Director of the EEA"³

Med nuvarande tänkt placering går kommunen rakt emot denna försiktighetsprincip och sin egen policy.

Intressant att notera är även att riktlinjerna kring strålning i Sverige ligger mångfalt högre än i många andra Europeiska länder.

² <http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/start/Magnetfalt--tradlos-teknik/Forsiktighetsprincipen/>

³ <http://www.eea.europa.eu/highlights/radiation-risk-from-everyday-devices-assessed>

Försiktighetsprincipen förklaring⁴

Miljöbalken 9 Kap.

1§

Med miljöfarlig verksamhet avses

3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, **ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.**

Miljöbalken 2 Kap.

3§

"Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön".

Då mobiltelefoni faller under miljöfarlig verksamhet enligt 9kap. §1.⁵

6§

"För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Val av plats som ej är lämplig eftersom det finns en risk.

7§

"Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om en totalförsvarsverksamhet eller en åtgärd som behövs för totalförsvaret, ska vid avvägningen hänsyn tas även till detta förhållande."

Knappast för kostsamt att flytta, då arbetet på plats ej påbörjats.

⁴ https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Miljobalk-1998808_sfs-1998-808/#K1

⁵ <https://lagen.nu/dom/mod/2005:55>

En utblick i Europa och världen.

I Sverige har vi en lång tradition av att förlita oss till myndigheternas förmåga att skydda oss medborgare. I detta fall kan vi dock konstatera att andra länder tar riskerna på ett större allvar än vad vi i Sverige gör.

I Frankrike dömdes⁶ 2009 ett telekombolag att demontera en basstation placerad invid bostäder, då telekombolaget inte kan bevisa att strålningen är ofarlig för de boende, och att det är oacceptabelt att utsätta en granne mot dennes vilja för risk.

I Tyskland visar en undersökning att i ett område har antalet fall av cancer ökat 2,63ggr efter att en mobilmast tagits i bruk⁷

BioInitiative⁸ är en sammanslutning av erkända forskare, läkare och experter med en oerhörd tyngd som analyserat 1800 nya studier från världen över, och utan att läsa deras rapport i fulla förstår vi att man är mycket oroad över utvecklingen.

Vi har boende i området som är elöverkänsliga, och deras problem är reella och i allra högsta grad livspåverkande.

Läser man utkastet till TEN/599⁹, samt det antagna dokumenten¹⁰, så ser man att det finns en stor schism kring detta inom EU, och att de tuffa skrivningarna i förslaget har strukits helt.

Det finns med andra ord olika uppfattningar i sakfrågan även på EU-nivå.

Vem tar ansvar om det i en framtid visar sig att våra barn drabbas av sjukdomar så som cancer eller andra problem som man då kan härleda till denna typ av strålning? Kommunen? Branschen?

⁶ http://www.next-up.org/pdf/France_Versailles_Court_Of_Appeal_Judgement_Local_Living_Phone_Masts_Against_Compagny_Bouygues_Telecom_04_02_2009.pdf

⁷ http://www.umg-verlag.de/umwelt-medizin-gesellschaft/109_en_z.pdf

⁸ <http://www.bioinitiative.org/participants/do-we-know-enough-to-take-action/>

⁹ <http://www.iemfa.org/wp-content/pdf/EESC-TEN559.pdf>

¹⁰ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ten-opinions.33611>

Barnen och Säkerhet

Som vi redan berättat ligger placeringen där våra barn vistas för lek och bus. Berget utgör en säker grönyta för de yngre i området, och där leker de med liv och lust. Allt ifrån kojbyggen till Burken utspelar sig där. Vem förklarar att just deras lekberg nu blir förbjudet område?

Vid en anblick kan det verka som om barnen har stora ytor att leka och utvecklas på i närområdet, men de facto är det begränsat. Åt norr ligger golfbanan, och åt öster ligger landsvägen som en barriär.

I Plan och Bygglagen (PBL Kap 2 2§, 3§, 5§ samt 9§)¹¹ står att läsa att *"Planläggning och prövningen i ärenden om lov eller förhandsbesked enligt denna lag ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden"* samt

"Planläggning enligt denna lag ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja
1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder"

-På vilket bättre sätt kan man främja barnens behov av lek och utveckling än tillgången till denna typ av lektytor?

Och enligt *"5 § Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till 1. människors hälsa och säkerhet 5. risken för olyckor"*

Samt *"9 § Planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt."*

Vi anser att detta är precis fallet med nuvarande placering.

Det är för oss en föga tröst att Net4Mobility ansvarar för säkerheten i konstruktionen och argumentet att det är lika stor risk att få is på sig från träd etc. faller (!) då det är en konstruktion som ägaren ansvarar för¹².

Dessutom finns faran för att delar av konstruktionen lossnar som muttrar etc. Mardrömmen är självklart att någonting lossnar på 48 meters höjd och studsar på konstruktionen längre ner och ut i terrängen där ett gäng Star-wars figurer eller liknande leker. Långsökt? kanske, men tänk om..

En annan faktor är flygtrafiken främst i form av Räddningshelikoptern i Mölnvik, vilken flera gånger i veckan flyger precis över denna plats.

Våra mätningar ger vid handen att masten kommer ha en höjd över havet på c:a 93m (45m+48m). Detta precis i inflygningen till Mölnviks helikopterbas.

Detta ger en stark oroskänsla för olycksrisken, då det ofta saknas placering av mobilmasterna i flygkartorna¹³.

¹¹ <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20100900.HTM>

¹² <https://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19931617.htm>

¹³ http://www.nyteknik.se/nyheter/fordon_motor/flygplan/article3954480.ece

Sammanfattningsvis faller det ner på följande.

- Tele2 samt Net4Mobility saknar i våra ögon trovärdighet, då man på informationsmötet:
 - Hävdade att dåvarande föreslagna plats var den enda möjliga (vilket inte var sant. Med andra ord borde det gå att flytta igen).
 - Kom med hotelser om att man skulle kunna tilltvinga sig nyttjandet av marken.
 - Uppvisade en stor nonchalans rörande de boendes farhågor kring strålningen.
 - Genomskinliga motiv till utbyggnaden (bara pengar).
 - Ovilja att se på alternativ som innebär en placering som inte är invid bebodda områden.
 - Nu en ny placering invid vårt område men inte på vår mark trots att man känner till det kompakta motståndet från de boende.
- Det finns i denna utbyggnad ingen samhällsnytta, utan den är endast driven av privata vinstintressen.
- Försiktighetsprincipen i /Miljöbalken/Kommunens policy/enligt Strålskyddsmyndigheten/EU/ skall tas i beaktning vid placering, vilket inte är fallet vid denna placering.
- Hur ser kommunens miljönämnds analys av denna miljöfarliga verksamhet ut?¹⁴
- Det finns på Ingarö stora ytor som inte är bebyggda, och som ej heller passar för framtida exploatering. Varför då placera denna typ av infrastruktur där den stör/oroar?
 - Självfallet vill inte Tele2/Net4Mobility detta pga. fördyringen.. men återigen saknas samhällsnyttan.
- Oro för flygtrafiken till/från Mölnvik.
- Det saknas samordning, då det redan finns ett flertal master i närområdet som kan fortsätta nyttjas.
 - Återigen pengar, då Net4Mobility betalar hyra där till annan siteägare redan idag, vilket man vill slippa.¹⁵ Här måste kommunen ta sitt ansvar och ställa krav på operatörerna i enlighet med kommunens IT-Infrastruktur program, som säger att *"Bygglov till enskilda master för mobiltelefonnätet ges endast där användande av befintliga master inte är möjlig.."*
- Stor oro kring dels strålningsriskerna som andra fysiska risker för främst alla barn i området. Vi kräver att någon tar ansvar både direkt och indirekt.
- Enorma inskränkningar i det rörliga friluftslivet och barnens möjlighet till lek och utveckling i deras närmiljö.
- Förföljning av boendemiljön på ett dramatiskt sätt.
- Oro för minskat kundunderlag vid en ev. försäljning av fastighet.

¹⁴ <https://lagen.nu/dom/mod/2005:55>

¹⁵

<http://www.varmdo.se/download/18.cd2d5fa14102cb73ad10ff/1379341750008/Program+f%C3%B6r+IT-infrastruktur.pdf>

Slutord

Vi hoppas nu att Värmdö kommun fattar beslut utifrån sina invånares bästa och tryggar en sund bostads- och uppväxtmiljö för oss samt våra barn och inte tillåter att företag (vilka dessutom inte ens har sin hemvist i kommunen) får ställa krav på exploatering baserat på deras egna vinstintressen.

Det är vi boende och till kommunen skattebetalande invånare som skall sättas först och tas hänsyn till, för det är vi som skall leva med masten och dess konsekvenser långt efter det att företaget dragit vidare.

Nu är det dags att Värmdö kommun står upp för sina kommuninvånare och sätter våra intressen före alla de bolag som vill dra nytta av vår kommun för egen vinnings skull.

Vi har alla valt att flytta ut till Värmdö kommun för naturens skull, inte för att se den förstöras av master vi inte ens behöver.

Vi som boende i kommunen förutsätter att kommunen agerar primärt i alla invånares intresse och att särskild vikt ges de faktum att strålningen kan vara skadlig, att barnens lekberg blir en farlig plats att vistas på.

Varför skall de boende i området drabbas på ett mycket negativt sätt för att Tele2 och Telenor skall kunna fortsätta tjäna pengar i det pågående teknikskiftet?

Vi vill inte ha någon mast placerad någonstans invid bostadsområdet.

Ingarö 2016-03-08

För de boende och Fågelvikshöjdens Samfällighetsförening.

Anna Strokirk, Jonas Larsson, Jonas Wiklund, Lina Bergholm, Mattias Nemeth samt Pernilla Färneland

Bilaga: Bild på tänkt placering med förtydliganden

